

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

NTO MOCW Kamerbrief culturele basisinfrastructuur
2025-2028

Erfgoed en Kunsten

Van

Persoonsgegevens

Datum

5 september 2024

Referentie

47760190

Bijlagen

5

Intern OCW afgestemd

FEZ, MenC, WJZ

Interdepartementaal

afgestemd

Fin

Aanleiding

Op Prinsjesdag worden de Eerste Kamer en Tweede Kamer geïnformeerd over uw besluiten over de culturele basisinfrastructuur 2025-2028. U ontvangt hierbij de aanbiedingsbrieven, de Prinsjesdagbrief zelf, de bijlagen bij de brief en het notadossier.

Geadviseerd besluit

De aanbiedingsbrieven te ondertekenen. Deze worden samen met de Prinsjesdagbrief, de bijlagen en het notadossier op Prinsjesdag verzonden aan de Eerste en Tweede Kamer.

Toelichting

- U bent reeds akkoord gegaan met de definitieve tekstversie van deze brief. Ten opzichte van deze versie is de passage over talentontwikkeling in de klassieke muziek aangepast vanwege de aanvullende bijdrage van het Fonds Podiumkunsten.
- In het notadossier zijn een aantal passages weggelakt op grond van bescherming van het procesbelang van de Staat en het goed functioneren van de Staat.

nota

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW

Erfgoed en Kunsten

Van

Persoonsgegevens

Datum

12 augustus 2024

Referentie

47552156

Bijlagen

1

Intern OCW afgestemd

FEZ, MenC

Interdepartementaal

afgestemd

NTB MOCW Prinsjesdagbrief bis 2025-2028

Aanleiding

U ontvangt deze nota bij de Prinsjesdagbrief over de bis-periode 2025-2028. In deze brief worden uw besluiten naar aanleiding van het advies van de Raad van Cultuur toegelicht aan de Tweede Kamer. In deze nota vindt u een aantal gevraagde besluiten die betrekking hebben op de inhoud van deze brief. Uw opmerkingen zijn verwerkt. Na uw akkoord op deze nieuwe versie wordt de definitieve versie van de brief opgemaakt. De opgemaakte versie van de brief wordt op 12 september aan u voorgelegd ter verzending aan de Eerste en Tweede Kamer op Prinsjesdag. Wijzigingen zijn dan niet meer mogelijk.

Gevraagde besluiten

In deze nota worden diverse besluiten met betrekking tot de Prinsjesdagbrief aan u voorgelegd. U wordt gevraagd om per onderwerp aan te geven of u akkoord bent en in de brief eventuele inhoudelijke opmerkingen aan te geven.

1. Algemene besluiten over de toon en de inhoudelijke passages in de Prinsjesdagbrief.
2. Specifieke besluiten met betrekking tot sectoraal beleid indien u daar vragen of opmerkingen over heeft:
  - Inzet gereserveerde middelen ter ondersteuning van Platform ACCT in organisatie ketentafels fair pay.
  - Inzet gereserveerde middelen ter ondersteuning van een organisatie die werkenden uit de cultuur sector vertegenwoordigt in de sociale dialoog.
  - Afspraak om instellingen te vragen hun voetafdruk bij te houden in de nieuwe subsidieperiode
3. Verdere omgang met het stelseladvies Toegang tot cultuur

Inhoud en planning Prinsjesdagbrief

De Prinsjesdagbrief is primair gericht op het delen van de besluiten rond de basisinfrastructuur 2025-2028, maar is ook de plek waar een aantal flankerende maatregelen kunnen worden aangekondigd. De brief wordt opgemaakt door een opmaakbureau in de stijl van de Uitgangspuntenbrief cultuur 2025-2028. De inhoud van de brief is als volgt:

- Inleiding
- Procedure
- Criteria culturele basisinfrastructuur
- Resultaten
- Codes, duurzaamheid en digitale transformatie

- Governance Code Cultuur
- Fair Practice Code
- Code Diversiteit en Inclusie
- Duurzaamheid
- Digitale transformatie en digitale innovatie
- Tot slot

Datum
12 augustus 2024

Er worden vier bijlagen meegestuurd. Deze bijlagen zijn bijgevoegd bij deze nota:

- Een visueel overzicht van het totaalbudget bis en de uitsplitsing van dit budget in verschillende sectoren
- Een tabel met het aantal toekenningen en slagingspercentage (bis en fondsen) naar geografische regio (provincie, G3, Caribisch deel van het Koninkrijk).
- Een overzicht van alle gehonoreerde bisaanvragen (incl. bedragen per instelling).
- Een overzicht van alle gehonoreerde aanvragen voor meerjarige subsidie via de rijkscultuurfondsen. In dit overzicht worden geen bedragen per instelling opgenomen.
-

De planning ziet er als volgt uit:

- 27 augustus 2024: definitieve tekstversie Prinsjesdagbrief in tas (ter akkoord)
- 12 september 2024: opgemaakte Prinsjesdagbrief in tas (ter verzending EK/TK)
- 17 september 2024: verzending Prinsjesdagbrief aan EK/TK

1. Algemene besluiten

1.a. Toon en inhoudelijke passages

De Prinsjesdagbrief is de eerste brief die u aan de kamer stuurt over de basisinfrastructuur. De uitgangspunten voor deze subsidieperiode zijn eerder door uw voorganger vastgesteld. De brief is daarom beleidsmatig 'arm'. Voorstel is een wat algemenere passage op te nemen waarin u de basis legt voor uw visie op cultuur en het subsidiestelsel. Het gaat voornamelijk om de volgende passage in de inleiding:

"Een goede ondersteuning van de culturele en creatieve sector is van groot belang. Cultuur is een onmisbaar onderdeel van onze democratische samenleving. De vrijheid die aan de basis ligt van onze samenleving is onlosmakelijk verbonden met de vrijheid die kunst biedt: in theaters en musea, bij het koor of op een festival ontmoeten mensen elkaar en wordt het gesprek over maatschappelijke vraagstukken gevoed. Cultuur vormt wie wij zijn. Niet alleen als individu, maar juist ook als gemeenschap. In de periode 2025-2028 investeer ik daarom samen met de rijkscultuurfondsen en andere overheden in een sterke culturele basisinfrastructuur. Dit doe ik binnen de kaders van het Hoofdlijnenakkoord."

Gevraagd besluit: gaat u akkoord met het invoegen van deze passage?

1.b Presentatie resultaten en geografische spreiding

Traditioneel is er in het debat veel aandacht voor geografische spreiding. Onder het kopje 'Resultaten' wordt daarom toegelicht hoeveel aanvragen zijn gehonoreerd en welke effecten dit heeft op de geografische spreiding. Hier wordt ook stilgestaan bij de resultaten van de fondsen. Hiermee reageert u niet alleen op het maatschappelijke en politieke debat, maar ook op de motie-Werner om geografische spreiding als volwaardig uitgangspunt in de bis op te nemen.

In de basis is in veel regio's een positieve beweging zichtbaar. Gekeken naar slagingspercentages wordt daarnaast duidelijk hoe de bis en de fondsen elkaar aanvullen. Het ligt in de verwachting dat alsnog een discussie ontstaat over verdeling van middelen over de verschillende regio's. In de brief worden de ontwikkelingen voornamelijk tekstueel geduid, omdat een visuele weergave onvoldoende recht doet aan de verschillende dimensies van het spreidingsvraagstuk. In de bijlage worden aanvullend alle cijfermatige resultaten (aantal instellingen 2021-2024, aantal toekenningen 2025-2028 en slagingspercentage) voor zowel de bis als de fondsen weergegeven, uitgesplitst naar de drie grote steden, de provincies en het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Specifiek is verder in enkele zinnen nog kort aandacht besteed aan de reacties uit het veld op de grote doorstroming bij de rijkscultuurfondsen. Deze passage sluit ook aan op het slot van de brief.

Er is tevens een opmerking over de omgang met de twee regionale musea met een negatief advies en een (concept-)alinea over de klassieke muziekinstellingen bij het FCP opgenomen.

2. Specifieke besluiten m.b.t. governance en fair practice

2.a Governance en toezicht

- De Raad voor Cultuur heeft in verschillende bis-adviezen opmerkingen gemaakt over de governance en het interne toezicht van aanvragers. Ook Cultuur+Ondernemen, hoeder van de Governance Code Cultuur, heeft hierop gewezen. Daarnaast is er de afgelopen bis-periode een aantal incidenten geweest die deels herleidbaar zijn tot de kwaliteit van het interne toezicht en de manier waarop organisaties zijn ingericht.
- De minister is verantwoordelijk voor een goede en gerichte controle op de besteding van de verstrekte subsidiegelden, maar zaken als beheer, bestuur en toezicht zijn op de eerste plaats een verantwoordelijkheid van instellingen. In de brief is een passage opgenomen waarin u wijst op de bijzondere verantwoordelijkheid die op de toezichthouders rust en waarin u het belang van goed toezicht voor de sector benadrukt.
- De sector kent relatief veel toezichthouders, omdat de manier waarop de sector wordt gefinancierd vraagt om goed toezicht.
- De sector heeft hiervoor de Governance Code Cultuur opgesteld. Deze code geeft richtlijnen voor goed, verantwoord en transparant bestuur van en door culturele instellingen en richtlijnen voor toezicht daarop.
- De Raad voor Cultuur zal in 2025 een advies over governance uitbrengen.

2.b Grensoverschrijdend gedrag

- Grensoverschrijdend gedrag is veel in het nieuws geweest en uit onderzoek blijkt dat het een structureel probleem is in de culturele sector. Het advies van de Raad voor Cultuur "Over de grens" (2022) wijst hierop.
- Momenteel is er op het onderwerp sociale veiligheid sprake van zelfregulering, onder meer via de drie culturele codes. Steun- en adviespunt Mores biedt de sector een vangnetfunctie voor vertrouwenspersonen. Uit gesprekken met culturele en mediapartijen blijkt echter dat er voor de sector nog een aantal lacunes zijn op het gebied van preventie, omgaan met incidenten en toezicht.
- In de brief wordt een koppeling gelegd met goed toezicht en wordt voor het overige aangekondigd dat u nog op dit onderwerp terugkomt.

Er worden nu geen specifieke besluiten gevraagd. Voor beide onderwerpen (governance en toezicht, en grensoverschrijdend gedrag) geldt dat in de loop van het najaar met u wordt besproken met welke instrumenten de aanpak nog verder kan worden uitgebreid.

2.c Fair Pay

- Per 1 januari 2025 is € 36,4 mln. extra beschikbaar om de stap naar 'fair pay' te kunnen maken. Deze middelen zijn reeds toegevoegd aan het budget voor bis-instellingen, de fondsen en de Erfgoedwet-musea.
- De extra middelen gaan voor instellingen die vanuit de bis subsidie ontvangen, gepaard met de plicht dat zij zich per 1 januari 2025 moeten verbinden aan collectieve tariefafspraken. Het gaat dan bijvoorbeeld om het aansluiten bij een cao of honoreringsrichtlijn.
- De hiervoor genoemde plicht vraagt om het blijven actualiseren en ontwikkelen van collectieve tariefafspraken alsmede om het stimuleren van de sociale dialoog tussen werkenden en werkgevers.
- Voor een goede dialoog is volgens de SER en de Raad voor Cultuur¹ ook een sterke vertegenwoordiging van werkenden belangrijk. Daarvoor is De Creatieve Coalitie opgericht, die reeds met een startsubsidie is ondersteund.

Gevraagde besluiten:

- Gaat u akkoord met de inzet van een tijdelijke financiële impuls van € 1,0 mln. per jaar gedurende de bis-periode 2025-2028 (reeds gereserveerde middelen) om Platform ACCT te ondersteunen bij het voortzetten van de ketentafels waar tariefafspraken per subsector worden gemaakt en waar de sociale dialoog tussen werkenden en werkgevers wordt gestimuleerd?
- Gaat u akkoord met de inzet van een tijdelijke financiële impuls in de bis-periode 2025-2028 voor een organisatie die werkenden uit de cultuursector vertegenwoordigt in de sociale dialoog van € 0,4 mln. per jaar voor deze bis-periode (reeds gereserveerde middelen)? Hiermee stimuleert u de in de subsidievoorwaarden verplichte sociale dialoog en

---

¹ 'Passie gewaardeerd', 2017, SER en de Raad voor Cultuur.

komt u tegemoet aan adviezen van de SER en de Raad voor Cultuur.

Datum
12 augustus 2024

2.d Duurzaamheid en digitalisering

In de brief zal een passage worden opgenomen over duurzaamheid. In juni 2023 heeft de RvC geadviseerd over duurzaamheid in de culturele en creatieve sector (*Cultuur Natuurlijk*). Een beleidsreactie was voorzien in juni 2024, maar is vanwege de kabinetswissel aangehouden. In de uitgangspuntenbrief voor de periode 2025-2028 is opgenomen dat "aan instellingen gevraagd zal worden hun voetafdruk gedurende de periode 2025-2028 in kaart te brengen". De Prinsjesdagbrief geeft aan dat alle instellingen gevraagd zal worden hun voetafdruk in kaart te brengen en dat hierbij wordt gezocht naar aansluiting bij bestaande instrumenten. Met de rijkscultuurfondsen is afgesproken dat dezelfde lijn wordt aangehouden als in de bis en dat dit met hen afgestemd zal worden. Er is overigens geen sprake van een formele verplichting. De juridische verplichting was reeds opgenomen in de subsidiebeschikking en is nu ook verduidelijkt in de Kamerbrief. In de Kamerbrief en in de beschikkingen is tevens verwezen naar aansluiting bij bestaande methoden.

Gevraagd besluit:

- Gaat u akkoord met deze aanpak?

In de brief is een korte passage gewijd aan digitalisering. De Raad voor Cultuur constateert dat het onderwerp bij de meeste instellingen sterk leeft, maar geeft aan dat de ambities wisselend zijn. De passage is met name bedoeld om het belang van dit onderwerp te onderstrepen. Er worden geen specifieke besluiten voorgesteld.

3. Verdere omgang met het besteladvies Toegang tot cultuur

Eerder is met u gesproken over het advies van de Raad voor Cultuur *Toegang tot cultuur*. Op dit advies moet nog een inhoudelijke reactie gestuurd worden. Hetzelfde geldt ook voor een advies van de UNESCO Commissie met de titel *On(ver)vangbaar* over de kracht van 'the culture'. Dit advies sluit inhoudelijk aan bij het pleidooi van de Raad voor Cultuur voor bredere toegankelijkheid van het stelsel voor ondervertegenwoordigde groepen. Ook bijvoorbeeld de reactie van Kunsten 92 over de effecten van de besluitvorming biedt mogelijke interessante gezichtspunten om te betrekken in de gedachtenvorming.

Gelet op de financiële kaders is het prototype dat de Raad in zijn advies voorstelt nu niet haalbaar. Voorstel is om in het slot van de Prinsjesdagbrief te verwijzen naar beide adviezen en aan te geven dat u binnen de beschikbare middelen zoekt naar manieren om het bestel voor de toekomst te verbeteren en te vereenvoudigen.

Gevraagd besluit: gaat u akkoord met de slotpassage in de brief?

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW

Erfgoed en Kunsten

Van

Persoonsgegevens

Datum

12 augustus 2024

Referentie

47552944

Bijlagen

4

Intern OCW afgestemd

FEZ, MenC

Interdepartementaal

afgestemd

Fin

nota

NTB MOCW Besluiten bis 2025-2028

Aanleiding

U ontvangt deze nota ter voorbereiding op de formele besluitvorming over de bis-instellingen in september. Het proces is zo ingericht dat na uw akkoord op de gevraagde besluiten gestart kan worden met het opstellen van de 181 subsidiebeschikkingen voor de bis-aanvragers. Uw besluiten worden meegenomen in de beschikkingen en in het totaalbeeld dat opgesteld wordt voor de Kamerbrief.

Gevraagde besluiten

Hieronder treft u een korte samenvatting van de bespreekpunten:

1. Inhoud modelbeschikkingen, teksten en de omgang met de voorwaarden en aandachtspunten in de advisering van de RvC
2. Specifieke aandachtspunten binnen financieel kader: akkoord op voorstel procedure regionale musea, *Procesbelang*
3. Specifieke aandachtspunten met gevolgen voor financieel kader: akkoord op toekenning frictiekosten, *Procesbelang* en claims Opera Zuid en EKWC

Planning

- 27 augustus: definitieve tekstversie Kamerbrief in tas
- 29 augustus: deadline interne besluitvorming, overzicht met beschikkingsteksten in tas
- 30 augustus: start opstellen en controle subsidiebeschikkingen
- 12 september: subsidiebeschikkingen (ter akkoord) en opgemaakte Kamerbrief (ter verzending EK/TK) in tas
- 17 september: verzending subsidiebeschikkingen aan instellingen en verzending Kamerbrief aan EK/TK
- 17 oktober: commissiedebat cultuur
- 11 november: begrotingsbehandeling OCW
- 1 januari: start subsidieperiode 2025-2028

Er is onderzocht of de Prinsjesdagbrief eerder verstuurd zou kunnen worden. Tot nu toe is gecommuniceerd met het veld dat uw besluiten bekend worden gemaakt op Prinsjesdag. Omdat ook de begroting pas op Prinsjesdag wordt gepresenteerd ligt eerdere verzending niet voor de hand. Verder is het traject qua tijd strak gepland en is de tijd tot Prinsjesdag nodig voor het opstellen en de interne controle van alle subsidiebeschikkingen. Het is niet zeker dat het verzenden van de beschikkingen naar voren kan worden gehaald, wat een situatie zou creëren waarin wel bedragen worden gecommuniceerd via de Prinsjesdagbrief, maar het

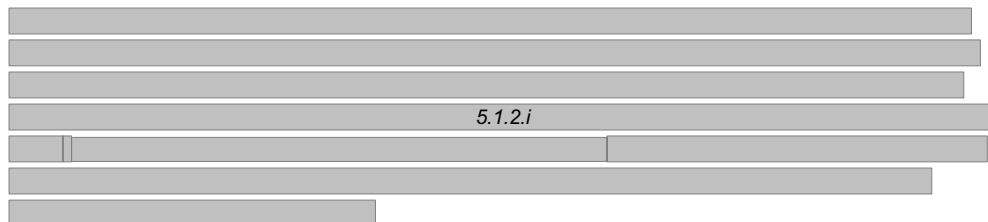
besluit inclusief de inhoudelijke toelichting zoals die is opgenomen in de beschikking pas later aan de instelling wordt gecommuniceerd.
U wordt daarom geadviseerd Prinsjesdag aan te houden als verzenddatum.

1. Algemeen

Modelbeschikkingen en teksten

U wordt nu gevraagd akkoord te geven op de teksten van de drie modelbeschikkingen en de omgang met een aantal inhoudelijke zaken. In de week van 26 augustus wordt het overzicht met de beschikkingsteksten (per aanvrager) ter akkoord aan u voorgelegd, zodat daarna de 181 individuele subsidiebeschikkingen kunnen worden opgesteld, voorzien van uw digitale handtekening. In de week vóór Prinsjesdag wordt het definitieve beschikkingsoverzicht aan u voorgelegd, met de individuele beschikkingsbrieven in de bijlage. Na uw akkoord worden deze brieven op Prinsjesdag verzonden aan de instellingen.

In de bijlage treft u de drie modelbeschikkingen die als basis dienen voor de 181 beschikkingsbrieven: subsidieverlening, subsidieverlening onder voorwaarden en afwijzing (**bijlage 1, 2, 3**). Afhankelijk van de advisering van de RvC ontvangen aanvragers één van deze drie versies. De beschikkingen bevatten naast een beschrijving van de gevolgde procedure en uw uiteindelijke subsidiebesluit een aantal verplichte verwijzingen naar wet- en regelgeving. Aanvullend wordt stilgestaan bij twee onderwerpen: fair pay (middels een verwijzing naar de cao-verplichting in de subsidieregeling) en duurzaamheid (middels een verzoek om de voetafdruk bij te houden). De gemarkeerde passages in de modelbeschikkingen geven aan op welke plekken de beschikkingen nader worden ingevuld.

Omgang voorwaarden en aandachtspunten RvC

- Bij 13 aanvragers heeft de RvC geadviseerd extra voorwaarden te stellen aan de subsidieverlening. Het gaat bijvoorbeeld om het verstrekken van een toelichting op inhoudelijke plannen, de begroting of het overleggen van aanvullende stukken over de cao-verplichting (zie **bijlage 4** voor een overzicht). In de subsidiebeschikkingen wordt een verplichting opgenomen op dit punt: instellingen hebben tot 1 november 2024 om het gevraagde aan te leveren bij OCW. Deze stukken worden doorgestuurd aan de RvC voor een aanvullend advies. In de regel is het proces na een

positief oordeel over de aanvullende stukken van de RvC afgerond. Indien de RvC negatief oordeelt, wordt u hierover geïnformeerd.

- In een aantal gevallen heeft de RvC geadviseerd aandachtspunten op te nemen in de subsidieverlening. Aandachtspunten zijn 'lichter' dan voorwaarden. In de subsidiebeschikkingen wordt in algemene zin verwezen naar aandachtspunten in de advisering.

Specifieke teksten

Bij een beperkte groep aanvragers wordt een specifieke tekstpassage opgenomen:

- Bij aanvragers met een toekenning die meer dan 10% verschilt van het aangevraagde bedrag wordt een nieuwe begroting gevraagd (subsidievoorwaarde);
- Een aantal aanvragers heeft abusievelijk minder aangevraagd dan een individueel beschikbaar plafond (veelal als gevolg van een verkeerde interpretatie van de fair pay-ophoging van de plafonds). Indien de aanvrager verzocht heeft om aanpassing wordt het aangevraagde bedrag verhoogd;
- Voor de regionale musea wordt conform de bestaande praktijk een afwijkende passage opgenomen over het verantwoordingsregime;
- Indien de instelling een formele reactie op het advies heeft gestuurd wordt daarnaar verwezen in de beschikking.

Gevraagd besluit: gaat u akkoord met de modelbeschikkingen (verlening, verlening onder voorwaarden en afwijzing), de omgang met de voorwaarden en aandachtspunten in de advisering van de RvC en de specifieke tekstpassages?

Maatwerkteksten

Bij een beperkt aantal aanvragers worden specifieke aandachtspunten meegegeven die betrekking hebben op de subsidieverlening. Deze teksten worden als onderdeel van het overzicht van de beschikkingsteksten aan u voorgelegd in de week van 26 augustus.

2. Specifieke aandachtspunten binnen financieel kader

Vervolproces regionale musea

De RvC heeft twee regionale musea een negatief advies gegeven: Museumfabriek (tevens penvoerder voor Oyfo) in Enschede en het Groninger Museum. Deze middelen zijn niet op een andere manier vergeven en beschikbaar voor een museum in de desbetreffende provincie. Bestuurlijk is gevraagd om een nieuwe voordracht mogelijk te maken.

Voorstel is hier de hardheidsclausule uit de regeling toe te passen en de aanvraagtermijn voor deze categorie te heropenen. Hierna kan de provincies om een nieuwe voordracht worden gevraagd. De provincies kunnen opnieuw hetzelfde

museum (met een aangepast inhoudelijk plan) of een nieuw museum voordragen. De musea die worden voorgedragen hebben tot 1 november 2024 om hun plannen in te dienen, waarna die worden beoordeeld door de RvC. Indien de RvC positief adviseert kan alsnog per 1 januari 2025 subsidie worden verleend.

Gevraagd besluit: gaat u akkoord met deze oplossingsroute?

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

3. Specifieke aandachtspunten met financiële gevolgen

Er is tevens een aantal vraagstukken met mogelijk gevolgen buiten het financiële kader. Het gaat om ongelijksoortige vraagstukken met wisselende orde van grootte. Deze worden integraal aan u voorgelegd. Het betreft de volgende onderwerpen:

1. Friciekosten voor bis-instellingen met een subsidieterugval of -stop
2. Wegvallen talentontwikkeling in de klassieke muziek-sector bij het Fonds voor Cultuurparticipatie
3. Advies van de RvC om meer subsidie toe te kennen aan Opera Zuid en het Europees Keramisch Werkcentrum dan de regeling toestaat

3.1 Friciekosten

Er zijn negen instellingen die - conform het advies van de RvC – hun subsidie verliezen of er meer dan 10% op achteruitgaan in de periode 2025-2028. Het voorstel is om aan deze instellingen een frictiekostenvergoeding toe te kennen. Dit is een vergoeding waarmee de instellingen hun organisatie en activiteiten kunnen om- dan wel afbouwen naar de nieuwe situatie met minder, dan wel geen subsidie. Deze vergoeding is niet juridisch verplicht, maar wordt wel als behoorlijk gezien. Dit kan wel leiden tot extra druk op de rijkscultuurfondsen (hierna: fondsen) om ook tot vergoeding over te gaan. Met name bij het FPK, waar veel uitvallers zijn, zou dit een aanzienlijke extra kostenpost opleveren.

Hiervoor is een bedrag begroot van ca. € 2,5 mln., te verdelen over negen instellingen (bedrag en definitief aantal instellingen onder voorbehoud). Voor dit totaalbedrag is uitgegaan van een vaste systematiek waarin een deel van het jaarlijks teruggevallen bedrag (maximaal vier maanden) eenmalig wordt uitgekeerd, afhankelijk van hoelang de instellingen al subsidie van het Rijk en/of de fondsen ontvangen. Indien u akkoord gaat wordt voor deze instellingen een aangepaste subsidiebeschikking opgesteld waarin de instellingen de gelegenheid wordt geboden een aparte frictiekostenaanvraag te doen ten hoogte van maximaal de voor hen beschikbare frictiekostenvergoeding.

Gevraagde besluiten:

- gaat u akkoord met het beschikbaar stellen van frictiekosten aan deze instellingen? Hiervoor is dekking beschikbaar in de begroting art. 14 (onderuitputting 2024).
- gaat u ermee akkoord dat de besluiten op de frictiekosten in mandaat namens u worden ondertekend door de directeur EenK resp. MenC?

[Redacted text block containing approximately 12 lines of greyed-out content]

Procesbelang

[Redacted text block containing approximately 7 lines of greyed-out content]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Procesbelang
[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

3.3 Advies RvC bovenop subsidieplafond: OZ en EKWC

De raad roept in zijn adviezen OCV op om bij het Europees Keramisch Werkcentrum (EKWC) en Opera Zuid (OZ) aanvullende financiering te onderzoeken, omdat hij de huidige subsidieplafonds te laag acht. Hieraan tegemoet komen is inhoudelijk niet ondenkbaar. Tegelijk ontbreekt het aan dekking en gaat het hier om twee individuele instellingen en geen complete sectorfunctie, zoals in de casus bij het FCP. Bovendien is het beschikbare bedrag in de regeling nu eenmaal bewust vastgesteld op een specifiek bedrag en is het aan de aanvrager om daarbinnen zijn activiteiten vorm te geven. U wordt daarom

geadviseerd deze twee adviezen niet over te nemen. Achtergrondinformatie over deze twee adviezen is opgenomen onder paragraaf 3.4.

Gevraagd besluit: gaat u akkoord met het niet overnemen van het aanvullende advies van de RvC voor deze instellingen?

3.4 Ter informatie

Er is een aantal specifieke adviezen en fondsbesluiten waar u mogelijk nog op aangesproken wordt. Deze worden ter informatie hieronder kort toegelicht.

- Er zijn instellingen die zowel bij de bis als bij de fondsen hebben aangevraagd voor verschillende activiteiten. In een aantal gevallen is de ene aanvraag wel gehonoreerd en de andere niet. Ook zijn er gevallen waarin het Rijk wel subsidie toekent, maar de lokale overheden niet. Dit kan gevolgen hebben voor de uitvoerbaarheid van de ingediende plannen en zal in deze gevallen nader worden besproken tussen de instelling en de betreffende financier.
- In een enkel geval (ontwikkelinginstelling Tetem) speelt het omgekeerde: de instelling ontving in de huidige periode zowel fonds- als bis-subsidie en tevens reparatiegelden van lokale overheden en heeft nu dat volledige bedrag aangevraagd in de bis: de RvC heeft op basis van een algemene rekenregel minder subsidie geadviseerd dan aangevraagd (€ 625.000 gevraagd, € 387.700 geadviseerd) en is daarbij uitgegaan van het huidige bedrag aan bis-subsidie en niet de andere huidige financiering.
- Bij het FCP zijn aanvragen van Nederland Monumentenland (o.a. Open Monumentendag, € 124.000 jaarlijks) en Nationale Archeologiedagen (€ 90.000 jaarlijks) afgewezen. Deze instellingen hebben een belangrijke rol als ondersteunende instelling voor de erfgoedsector. Beide aanvragen zijn afgewezen op inhoudelijke gronden.
- *Opera Zuid (Maastricht):* Bij OZ geeft de RvC expliciet aan het subsidieplafond te laag te achten voor de basisopdracht van de instelling (verzorgen van opera-aanbod, primair in de regio Zuid) en het aangevraagde bedrag (€ 1,3 mln. bovenop het huidige plafond van €1,8 mln., prijspeil 2023) passend te vinden. De instelling heeft bij OCW aangegeven dat het voortbestaan onder druk komt te staan als het subsidieplafond niet verhoogd kan worden. In de TK is meerdere malen aandacht geweest voor de financiële situatie bij OZ, o.a. via Kamervragen (GroenLinks-PvdA) en tijdens het laatste begrotingsoverleg (diverse partijen). Er is ook aandacht voor geweest in de (lokale) media. Uw voorgangers hebben daarop aangegeven dat de subsidieregeling was goedgekeurd door de TK en er geen mogelijkheden waren om dat plafond tussentijds op te hogen.
- *Europees Keramisch Werkcentrum (Oisterwijk):* Bij het EKWC (aangevraagd: € 1,3 mln., geadviseerd: € 667.600, prijspeil 2023) roept de RvC OCW ook op om aanvullende financiering te onderzoeken. Het gaat o.a. om de kosten die moeten worden gemaakt om het keramisch

Datum
12 augustus 2024

proces (dat nu afhankelijk van is gasgestookte ovens) te verduurzamen en achterstallig onderhoud. In dit geval heeft de RvC zich niet uitgesproken over een in zijn ogen passend subsidieplafond. Het EKWC is in de huidige periode niet betrokken in het politieke debat. [REDACTED]

Procesbelang